

November 2019

**Nyhedsbrev fra LIFE-projektet for
Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose**

Kære lodsejere og andre med interesse i projektet

Som lovet i sidste nyhedsbrev har vi denne gang lavet et som handler om japansk pileurt, som vi desværre også har i vores projektområde.

Hvad er japansk pileurt?

Japansk pileurt og kæmpe-pileurt kommer fra Østasien og kom til Europa som pryddplanter. Japansk pileurt kom til Danmark i 1844 og kæmpe-pileurt i 1863. De to arter krydser også med hinanden; men især japansk pileurt spreder sig mange steder.

Pileurterne står tæt med op til 80 skud pr. kvadratmeter. Stænglerne er hule og planterne er følsomme for frost. Efter september står kun nøgne, tomme stængler tilbage.

Pileurterne har et stort netværk af jordstængler. Rødderne når ned til en dybde på op til 2 m og spreder sig med en radius på op til 7 m. Omkring to tredjedele af planternes biomasse findes under jorden. Japansk pileurt kan skyde fra stykker af jordstængler på ned til 1 cm's længde, der vejer ned til 0,7 g. Også stykker af stængel kan danne nye planter selv om det er i mindre grad end jordstænglerne.

Hvorfor er den et problem?

Japansk pileurt er på IUCN's liste over de 100 værste invasive arter i verden. De har en stor spredningsevne og kan være vanskelige at kontrollere. De skygger andre planter væk og når bladene visner om efteråret, er der kun de bladløse stængler tilbage. Det kan give problemer med erosion på vandløbsbrinker og andre skrænter, når der ikke er et tæt planterdække til at holde på jorden. Pileurterne udskiller stoffer, der hæmmer spiring og vækst af andre arter og som ændrer jordens indhold af næringsstoffer, hvilket bl.a. har konsekvenser for jordbundsfaunaen.

Pileurternes jordstængler kan gennemvokse drænrør og vokse op igennem asfalt og cement og give problemer og skader på veje og fundamenter på bygninger.

Japansk pileurt der er vokset gennem betonmur.

Bekæmpelse

- Nye skud kan rykkes op med hånden og man kan få en del af jordstænglerne med op. Man skal blive ved i flere år.
- Slåning kan ikke udrydde japansk pileurt; men kan holde den nede så den ikke spreder sig. Husk at gøre klipperen ren bagefter så de ikke spredes.
- Rodstikning med spade skal ske et stykke under jorden og de afskårne planter skal bortskaffes korrekt for at undgå spredning.
- I projektet forsøger vi med tildækning med en speciel tyk og lystæt plastik. Den skal dække godt ud til siderne og vi forventer det tager flere år før planterne dør.
- Større arealer kan med fordel harves. Harvning skal gentages når de beskadigede rødder har skudt igen og man skal forvente at der skal 8-10 harvninger til for at få effekt.

Bedste praksis

- Skaffe et overblik over forekomsterne
- Forebygge yderligere spredning – undgå at sprede jord, haveaffald og andet som kan indeholde plantedele.
- Fjerne nye bevoksninger så snart de dukker op
- Lave en strategi for bekæmpelse
- Foretage en systematisk bekæmpelse af de bevoksninger, der skal fjernes
- Følge op på afsluttet bekæmpelse i mindst to vækstsæsoner
- Anvende forskellige kombinationer af bekæmpelsesmetoder afpasset efter de lokale forhold

Vil du vide mere?

Det er Miljøstyrelsen som arbejder med invasive arter og på deres hjemmeside er der masser af god information om alle de invasive arter – også om pileurterne.

<https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/>

Der er en kampagne folder og guide til bortskaffelse her <https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/hvad-goer-myndighederne/tiltag/kampagner/>

Der findes også en lidt større rapport som går mere i dybden blandt andet med effekten af bekæmpelsesmetoderne https://mst.dk/media/117352/japanskpileurtogkmpepileurt_endeligrapport.pdf

Venlig hilsen

Sisse, Morten og Helle

